

عنوان مقاله:

شخصی سازی فضا در شهر مشهد و تقابل آن با الگوی انسجام فضایی در شهر اسلامی

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 5، شماره 15 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مصطفی امیرفخریان

محمد رحیم رهنما

محمد اجزاء شکوهی

خلاصه مقاله:

انسجام فضایی به عنوان موضوعی که یکپارچگی فضای شهری را مدنظر دارد، از گذشته های دور یکی از مهم ترین دغدغه های برنامه ریزان به شمار می آمده است. در بین حکمای مسلمان، مسئله انسجام، برآیندی از مجموعه ارتباطات، بین موجودات و ارتباط آن با مبدا هستی است که در شکل نظام مند خود در اصل «تجلی وحدت در کثرت» بیان شده است. توجه به این اصل، در انسجام فضایی شهر مبین آن است که شهر و کالبد آن، به عنوان جزئی از عالم ماده و کثرت، در چرخه ای به سمت عالم معنا و کمال حقیقی است؛ لذا می بایست در این مسیر تکامل یابد. این مطالعه به شکل ویژه، ضمن توجه به این رویکرد و تعمیم آن در شکل یابی فضای شهر، موضوع انسجام فضایی در شهر مشهد را در قالب تحولات رخ داده در فضای آن طی سال های اخیر مورد بحث و تحلیل قرار می دهد. بدین منظور ضمن اتخاذ رویکردی کیفی مبتنی بر مشاهده و مصاحبه و ارزیابی اقدامات انجام شده در محورهای پیرامون حرم مطهر و ارتفاعات جنوبی شهر مشهد، به دنبال پاسخگویی به این سوال است که «آیا شیوه های شکل یابی فضا در شهر مشهد انطباقی با الگوی اسلامی دارد؟» نتایج حاکی است که مبنای شکل یابی فضا در وضع موجود مبتنی بر فرایندی است که در آن هر پدیده، به دنبال نمایش و عرضه خود به عنوان موضوع اثرگذار بر فضای پیرامونی است که از آن می توان با نام «شخصی سازی فضا» یاد کرد. چنین سبکی از شکل یابی فضا که مبتنی بر جایگذاری عناصر مادی، در کانون نظام معنایی است، در تقابل با رویکرد انسجام بخشیدار اساس اصل وحدت در کثرت می باشد که از هم گسیختگی فضای شهری را به دنبال دارد. واژگان کلیدی: انسجام فضایی، وحدت در کثرت، شهر مشهد، شخصی سازی فضا.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030289>

